

Udruga obitelji s troje ili više djece

Skraćeni naziv: Obitelji 3plus

www.obitlji3plus.hr

U Zagrebu, 12. rujna 2019.

MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA – SREDIŠNJI URED
N/R ravnatelj, g. Božidar Kutleša

PREDMET: Prijedlozi Vladi RH u svrhu unaprjeđenja obiteljske politike

Poštovani,

sukladno sastanku održanom u Vašim službenim prostorijama dana 12. rujna 2019. godine, u nastavku navodimo prijedloge u svrhu unaprjeđenja obiteljske politike, jer smatramo da izmjene poreznog sustava mogu dati svoj doprinos i stimulans između ostalog i kod demografskih problema.

Obitelji s više djece tijekom njihovog odrastanja imaju povećane troškove za stanovanje, školovanje i osnovne životne potrebe koje uglavnom podmiruju kreditima ili drugim oblicima zaduživanja koji često puta imaju gotovo cjeloživotni rok otplate.

Važno je za napomenuti da je, nažalost, u Republici Hrvatskoj sve manji broj obitelji s troje djece, a pogotovo s više od troje djece, te je samim time i mali broj roditelja, posvojitelja, zakonskih zastupnika i dr., odnosno obitelji koje konzumiraju pravo na uvećani osobni odbitak s osnova uzdržavanja troje, četvero ili više djece. **Također, nažalost, prosječni osobni dohoci su manji od iznosa neoporezivog dijela dohotka već s dvoje uzdržavane djece.**

Iz navedenog proizlazi da bi utjecaj izmjene Zakona i Pravilnika na prihode državnog proračuna bio zanemariv, a za obitelji s više djece veći primitak bilo koje naravi puno znači.

Također, u državama članicama Europske unije trend je poreznog rasterećenja obitelji s djecom, posebice s više djece, a najnoviji primjer je i prijedlog premijera Mađarske, Viktora Orbana, **o doživotnom neplaćanju poreza na dohodak za roditelje s četvero ili više djece.**

1. PRIZNAVANJE OSOBNOG ODBITKA

Predlažemo da se Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o porezu na dohodak izmjene na način da i nakon zaposlenja uzdržavane djece ostala uzdržavana djeca ostanu u statusu uzdržavanog djeteta kojeg su imala prije zaposlenja druge uzdržavane djece. Naime, prvo zaposlenje uglavnom nije stalno zaposlenje ili je sezonskog karaktera, što znači da nakon prvog zaposlenja mladim osobama u pravilu vrlo brzo prestane radni odnos, te su ponovno uzdržavani članovi obitelji, ali ne kao djeca, nego kao uzdržavani članovi uže obitelji.

Člankom 14. stavkom 5. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 115/16 i 106/18) propisano je da se djecom kao uzdržanim članovima smatraju djeca koju roditelji, maćehe odnosno očusi, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju. Također je propisano da se djecom smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja. Člankom 14. stavkom 1. Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19), između ostalog, propisano je da se djetetom iz članka 14. stavka 5. Zakona o porezu na dohodak smatra dijete koje roditelji, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju. Također Pravilnikom je propisano i da se djetetom prema članku 14. stavku 5. Zakona smatra i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja. Prvim zapošljavanjem smatra se rad u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme prema posebnim propisima. Ako radni odnos prestane, pod uvjetima propisanim člankom 17. Zakona dijete se smatra uzdržanim članom uže obitelji.

U praksi to znači slijedeće:

1. Za prvo uzdržavano dijete iznos osnovnog osobnog odbitaka uvećava se za 1.750,00 kuna, isto kao za bilo kojeg drugog uzdržavanog člana uže obitelji.
2. Prvim zaposlenjem prvog uzdržavanog djeteta prvo dijete prestaje biti uzdržavano dijete, a drugo uzdržavano dijete postaje prvo uzdržavano dijete, treće uzdržavano postaje drugo i tako redom.
3. Znači, prvim zaposlenjem prvog uzdržavanog djeteta neoporezivi dio dohotka ne umanjuje se za 1.750, kuna, nego ovisno tome koliko je djece u obitelji, npr. ako je u obitelji četvero djece prvim zaposlenjem prvog uzdržavanog djeteta neoporezivi dio dohotka umanjuje se za 4.750,00 kuna.
4. Nakon prestanka radnog odnosa, što je vrlo često slučaj, prvo dijete ne postaje ponovno prvo uzdržavano dijete, nego postaje uzdržavani član obitelji, te drugo dijete i dalje ostaje prvo uzdržavano dijete, treće dijete ostaje drugo uzdržavano dijete i tako dalje.
5. Na primjeru obitelji s četvero djece i prvim zaposlenjem prvog uzdržavanog djeteta mjesečni iznosi neoporezivog dijela dohotka s osnova uzdržavane djece prikazan je u slijedećoj tabeli:

Uzdržavani članovi uže obitelji i djeca	Mjesečni iznos neoporezivog dijela dohotka za uzdržavane članove uže obitelji i uzdržavanu djecu		
	Prije prvog zaposlenja D1	Za vrijeme zaposlenja D1	Za vrijeme nezaposlenosti D1 nakon prvog zaposlenja
U*			1.750,00
D1**	1.750,00	1.750,00	1.750,00
D2***	2.500,00	2.500,00	2.500,00
D3****	3.500,00	3.500,00	3.500,00
D4*****	4.750,00		
Ukupno	12.500,00	7.750,00	9.500,00

Prema našem prijedlogu, dovoljno je u članku 14. stavku 5. i stavku 6. Zakona riječi „do prvog zapošljavanja“ brisati, te u Pravilniku članak 14. stavak 2. promijeniti „Djetetom prema članku 14. stavku 5. Zakona smatra se i dijete nakon završetka redovnog školovanja“. Alternativni prijedlog je da se uzdržavanom djecom

smatraju djeca do 26-e godine života, u zajedničkom domaćinstvu te da tek navršavanjem 26-e godine života prvog djeteta, drugo dijete postaje prvo uzdržavano itd.

2. IZMJENA ČLANKA 6. STAVAK 1. PRAVILNIKA O POREZU NA DOHODAK

Tražimo povećanje iznosa stipendija i nagrada učenicima. Naime, vrlo često, gotovo redovno, obitelji s troje ili više djece educiraju djecu i potiču ih na rad, bilo preko učeničkih, bilo preko studentskih ugovora, a primici za takav rad koji su trenutno limitirani s iznosom od 15.000,00 kn godišnje, te dodatno utječu na gubitak prava osobnog odbitka roditelja. Smatramo da je isto potrebno primijeniti barem na način da se:

- u tablici pod rednim brojem 1. koeficijent promijeni s 0,7 na 1,0 (na iznos do 2.500,00 kn mjesečno),
- u tablici pod rednim brojem 2. koeficijent promijeni sa 6,0 na 10 (na iznos do 25.000,00 godišnje),
- u tablici pod rednim brojem 3. koeficijent promijeni s 0,7 na 1,0 (na iznos do 2.500,00 kn mjesečno),
- u tablici pod rednim brojem 4. koeficijent promijeni s 0,7 na 1,0 (na iznos do 2.500,00 kn mjesečno).

3. SUBVENCIJA ZA KUPNJU VOZILA

Minimalno na način da se obitelj s troje ili više djece oslobodi od plaćanja poreza na kupnju novih ili rabljenih vozila. Svakako oslobodite ove obitelji i godišnjeg poreza na cestovna motorna vozila.

4. SUBVENCIJA ZA KUPNJU STAMBENOG PROSTORA

Osloboditi 3plus obitelji plaćanja poreza na kupnju stambene nekretnine. Smatramo da je potrebno propisati oslobođenje od poreza na kupnju adekvatne nekretnine (ne samo na prvu nekretninu, već i za svaku iduću ako se obitelj povećala na način da postojeća nekretnina nije više adekvatni životni prostor).

5. SUBVENCIJA VEĆ POSTOJEĆIH KREDITA, ALI I SUBVENCIJA NOVIH KREDITA

Navodimo primjer iz susjedne Mađarske u kojoj je mladim obiteljima omogućeno smanjenje otplate kredita ovisno o broju djece.

6. UKIDANJE DJEČJEG DOPLATA PREMA DOHODOVNOM CENZUSU RODITELJA

7. ZAŠTITITI RODILJE DA PO POVRATKU NA POSAO NE MOGU DOBITI OTKAZ MINIMALNO 6 MJESECI

Naravno, isto bi se odnosilo i na očeve koji koriste porodiljni dopust). Jedna naša članica ovako kaže: „Na svijet u ovoj zemlji doneseš novi život, a nagrada ti je da si nezaštićen od revanšizma, jer si poslodavcu stvorio problem na godinu dana“

8. PRODULJITI RODILJNI DOPUST NA TRI GODINE I/ILI UVESTI NOVI NAČIN STIMULIRANOG RADA 3+ RODITELJA (dugo očekivani status roditelj odgajatelj)

I to zato što su prve tri najvažnije, :o) uz poticanje poslodavca za fleksibilno radno vrijeme roditelja nakon prve godine djeteta. Poticanje alternativnih načina oblikovanja/organiziranja poslova (dijeljenje radnih mjesta, fleksibilno radno vrijeme, rad od kuće) kroz porezne olakšice onim poslodavcima koji to omogućuju 3plus roditeljima + DAVANJE POTICAJA ZA TO. Npr. fleksibilno radno vrijeme i polovica radnog vremena uz punu plaću – smatramo da bi se time stimuliralo korištenje pola radnog vremena za majke s više djece (na fleksibilan način), uz naknadu od strane države za drugu polovicu plaće.

9. BOLJE UREĐENJE PRAVA BOLOVANJA ZA RODITELJE

Primjerice, za bolovanje za dijete starije od 3 godine isplaćuju se sredstva u visini 70% proračunske osnovice, a u slučaju bolovanja za sebe osobno, djelatnik dobiva 70% svoje osnovice. Trenutno se samo za djecu do 3 godine starosti može dobiti bolovanje u visini 100%. Za dijete starosti npr. 3 godine i dva dana, primanja se drastično smanjuju.

10. OSLOBAĐANJE NAKNADA ZA OBNAVLJANJE (PONOVO IZDAVANJE) OSOBNIH DOKUMENATA

Ovdje mislimo na osobne iskaznice, putovnice... za velike obitelji (barem za djecu iz tih obitelji). Naravno, dobrodošla je i odluka o oslobađanju općenito naknada za izdavanje tih dokumenata.

11. BESPLATNO DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

12. PRILIKOM UZASTOPNIH TRUDNOĆA, OSIGURATI DA NOVI PORODILJNI DOPUST IMA JEDNAKE UVJETE ZA OSTVARENJE NAKNADE

Drugim riječima, majke koje imaju uzastopne trudnoće „kažnjene su“ jer otvaranjem novog porodiljnog dopusta gube prosjek na temelju svoje pune plaće već im se računa naknada zadnjih 6 mjeseci prijašnjeg porodiljnog u iznosu maksimalno 3.990,00 kuna što ne odgovara prosjeku plaće za 6 mjeseci rada, a obitelj se nalazi u situaciji novih povećanih troškova.

Dr. sc. Ivan Malbašić,
predsjednik udruge Obitelji 3plus